

Advertència dels experts

Els metges alerten de l'alt consum de benzodiazepines contra l'insomni

«Aliança pel son» reclama que la sanitat pública financii d'altres tractaments farmacològics «més segurs i adequats», com antagonistes de les orexines

NIEVES SALINAS
Madrid

Espanya és el país amb un consum més alt de benzodiazepines del món, amb gairebé 110 dosis diàries per cada 1.000 habitants, sovint sense una supervisió mèdica adequada. Les benzodiazepines es troben entre els tractaments més prescrits per a l'insomni i poden tenir efectes positius sobre el son si s'utilitzen durant un màxim de quatre setmanes. Tanmateix, adverteixen els metges, aquests fàrmacs alteren l'arquitectura del son, i el seu ús prolongat comporta conseqüències negatives, com ara el deteriorament de la memòria i l'atenció, un risc més elevat de caigudes (especialment en persones grans), accidents de trànsit, dependència i addicció. Per això, des de l'Aliança pel Son, demanen que la sanitat pública financii altres tractaments farmacològics més adequats i segurs per a l'insomni.

«Aquest tipus de medicaments no són una solució per si sols per

Un home amb problemes d'insomni.

conciliar el son. A Espanya, el consum n'ha augmentat significativament en els darrers anys, especialment entre dones, persones grans i joves. Prendre'ls sense indicació mèdica comporta riscos mèdics i addictius», afirma el doctor Carlos Roncero, membre del Grup Sanitari de l'Aliança pel Son i president de la Societat Espanyola de Patologia

Dual.

Tot i que poden ser eficaços per induir el son —el 43,3% dels espanyols pateix algun símptoma relacionat amb l'insomni—, són sedants que poden comportar riscos. «Si s'utilitzen més enllà de les quatre setmanes recomanables i sense supervisió mèdica, poden generar alteracions de la memòria a mitjà i

llarg termini i associar-se a una addicció», apunta.

Abstinència

Suspendre el tractament amb benzodiazepines després d'un ús prolongat pot provocar símptomes d'abstinència greus. D'aquesta manera, d'acord amb les dades de l'Organització de Consumidors i

Usuaris, «el 22% dels espanyols consumeix aquest tipus de fàrmacs per dormir millor. A més, entre ells, 4 de cada 10 persones ho fan diàriament». Aquestes xifres també són «preocupants» si es té en compte únicament la població jove del nostre país, ja que, segons la darrera edició de l'enquesta ESTUDES 2025, el 17,9% dels estudiants de 14 a 18 anys ha consumit hipnosedants alguna vegada a la seva vida, recorden els experts.

Així mateix, el 9,5% dels estudiants reconeix que alguna vegada a la seva vida ha ingerit hipnosedants sense que els els hagués receptat un metge. En aquest sentit, tot i que els fàrmacs comunament receptats per tractar l'insomni o l'ansietat, com les benzodiazepines o els hipnosedants, s'han d'adquirir mitjançant prescripció mèdica, moltes persones hi tenen accés sense recepta i sense supervisió mèdica, facilitats per familiars o coneguts, fet que representa un greu risc per a la salut pública, afegeixen.

Millors fàrmacs

Aquest tipus de pacients, adverteixen, requereixen altres tractaments farmacològics «més adequats i segurs». En aquest cas, els antagonistes de les orexines són una alternativa innovadora. Aquests fàrmacs bloquegen l'acció de les orexines, els neurotransmissors implicats en la vigília, i promouen el son sense alterar-ne l'arquitectura normal. «Encara no estan finançats per les autoritats espanyoles, però sí que ho estan en altres països europeus, on ja formen part de la pràctica clínica habitual», assenyala el doctor Roncero. ■

Xoc competencial

Les infermeres, «indignades» per no poder prescriure fàrmacs contra infeccions urinàries

L'Organització Mèdica Col·legial demana a l'Audiència Nacional que paralitzi la guia que permet a aquestes professionals receptar en casos de cistitis, per preservar la «seguretat del pacient»

PATRICIA MARTÍN
Barcelona

Les escoles d'infermeres estan «indignades» davant la decisió de l'Audiència Nacional de donar suport a la sol·licitud de l'Organització Mèdica Col·legial (OMC) i suspendre cautelarment la guia mitjançant la qual, des de l'agost de 2024, aquestes professionals sanitàries poden prescriure medicaments —generalment antibiòtics— en les infeccions del tracte urinari inferior no complicades, en dones adultes.

La suspensió «és un atac directe a les competències de les infermeres en matèria de prescripció i va en contra de la legislació que autoritza la indicació de medicaments per part de les nostres col·legiades», assenyalen fonts del Consell de Col·legis d'Infermeres i Infermers de Catalunya (CCIIC). Així mateix, el Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Barcelona (COIB) remarca que la guia paralitzada forma part del marc competencial de les infermeres, així que espera que la suspensió cautelar —ja que encara no hi ha sentència ferma— es resolgui «el més avi-

at possible». Mentrestant, aquest col·lectiu aconsella a les professionals —són gairebé totes dones, per això s'autodenominen en femení— que no apliquin la guia, per preservar la seva «seguretat jurídica».

Al seu torn, el Consell General d'Infermeria, que aglutina totes les escoles a nivell nacional, avisava ahir que la suspensió cautelar «perjudica clarament les dones que pateixen infeccions urinàries, ja que patiran més retards en l'abordatge d'una patologia que requereix un tractament clarament planificat i eficaç». «La guia de la qual és objecte la suspensió

permet agilitar l'atenció, desorganitzar el sistema i incrementar la seguretat jurídica de les infermeres. Tot això beneficia el pacient i, en cap cas, insistim, va en detriment de l'actuació essencial del metge ni de les seves competències. Sempre hem deixat clar que les infermeres i infermers no volen ser metges, ni es qüestionen les competències en matèria de prescripció d'aquests professionals», assegurava Florentino Pérez Raya, president del Consell.

El Consell General criticava, a més, que, «una vegada més, els representants de l'Organització Mèdica

Col·legial s'entossudeixen a paralitzar als tribunals mesures que recull la legislació i que funcionen amb normalitat en alguns dels països més avançats. El resultat és un sistema sanitari amb més esperes, amb més ineficàcia i en què les perjudicades són les pacients. Tot sota un prisma de defensa d'interessos purament corporatistes».

L'opinió dels metges

Per contra, l'Organització Mèdica Col·legial considera que la interlocutòria de l'Audiència Nacional «garanteix la seguretat del pacient». «Amb aquesta interlocutòria, es remarca que la rapidesa o la conveniència organitzativa no poden prevaler sobre la garantia d'una atenció sanitària basada en la formació i competències legalment atribuïdes», indicava Tomás Cobo, el seu president. I afegia que «sempre hem defensat la col·laboració entre professionals, però també la necessitat que qualsevol canvi competencial es basi en una avaluació rigorosa, dialogada i sustentada en l'evidència científica i en la seguretat del pacient». ■